

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_12_INOVACE_B_LH_1.SADA_14

- **Název klíčové aktivity:** I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti
- **Označení v TK:** EU-I/2B-LH-1.sada-č.14
- **Autor:** PaedDr. Ludmila Hulvová
- **Datum vytvoření:** prosinec 2012
- **Název DUM:** Proletářské umění
- **Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace
- **Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura
- **Ročník:** 9.
- **Druh učebního materiálu:** prezentace
- **Klíčová slova:** proletář, doba a společenské podmínky vzniku literárního směru, zaměření děl, autoři, Jiří Wolker – osobnost a dílo, sociální balada, epitař
- **Anotace:** Prezentace stručně seznamuje žáky s daným literárním směrem, s dobou a podmínkami vzniku, s ideovým zaměřením tvorby, se jmény českých autorů a podrobněji s osobností a tvorbou Jiřího Wolker. Závěr tvoří shrnující otázky, na něž žáci odpovídali ústně.

Proletářské umění

Proletářské umění

- Objevilo se po 1. sv. válce, když vyprchalo nadšení z konce války.
- **Autoři si všímají chudých lidí, zejména dělníků a jejich těžkého osudu.**
- Díla jsou kritická, odsuzují boháče za necitlivost, chamtivost, někdy autoři vyzývají k boji.
- Jindy autoři nejsou tak bojovní, vyjadřují ale lítost, soucit s chudými.

Autoři proletářské poezie

- **Jiří Wolker**
- **S. K. Neumann**
- **Josef Hora**
- **Jindřich Hořejší**
- **Jaroslav Seifert**
- **Konstantin Biebl**

Jiří Wolker (1900 – 1924)

- Narozen a pohřben v Prostějově, zemřel velmi mladý.
- Studoval práva v Praze.
- Přátelil se s básníkem V. Nezvalem aj.
- Velký úspěch jeho básní, článků ...
- Jeho básním rozumí i obyčejný člověk.

Obrázek – zdroj 1

Wolkerovo dílo má 2 období:

- **1. poezie „čistého srdce“** – přátelské, důvěřivé verše, má radost ze života (sb. *Host do domu*)
- **2. proletářské umění** – uvědomil si problémy a těžkosti života, je kritický i soucitný (sbírka *Těžká hodina*)
- Přechod mezi obdobími – báseň *Svatý Kopeček*
- Na jeho počest – recitační soutěž Wolkerův Prostějov

Nejznámější básně J. W.

- Pokora
- Poštovní schránka
- Žně
- Balada o očích topičových
- Balada o nenarozeném dítěti
- Balada o námořníkovi
- U rentgenu
- Wolker psal také velmi originální pohádky.

*...básník, jenž miloval svět a pro
spravedlnost jeho šel se bít...*

- Student Jiří Woker zdroj 2

Proč nás dojíká Wolkerův epitaf?

*Zde leží Jiří Wolker, básník, jenž miloval svět
a pro spravedlnost jeho šel se bít.*

*Dřív než mohl srdce k boji vytasit, zemřel mlád
dvacet čtyři let.*

Odpověz:

- Kdy se proletářské umění objevilo?
- Na co se umělci soustředili?
- Jmenuj 5 českých básníků s tímto zaměřením.
- Řekni 5 informací o životě Jiřího Wolкера.
- Kolik období rozlišujeme v jeho tvorbě?
- Která báseň tvoří přechod?
- Jmenuj 5 Wolkrových básní.

Použité zdroje

- Zdroj 1 [Socha J. Wolkera](#)
- Michal Maňas / *Wikimedia Commons*. [cit. 2012-12-03]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: < http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jiri_Wolker_statue_in_Prostejov.jpg >
- Zdroj 2 [Student Jiří Wolker](#) [cit. 2012-12-03]. Dostupný na www: <http://czechfolks.com/plus/2011/04/20/milos-ondrasek-cechove-jsou-narod-dobry/>